

Чи має право платник податків визначити уповноважену особу (аудиторську фірму тощо), яка отримала сертифікат ЕЦП, і делегувати їй право підпису з метою подання звітності в електронному вигляді та яким чином про це повідомляється контролюючий орган?

ЗІР, категорія 135.03

Подання документів засобами електронного зв'язку в електронній формі здійснюється платниками податків відповідно до норм законів України від 22 травня 2003 року № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг» та № 852-IV «Про електронний цифровий підпис», Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ), Порядку обміну електронними документами з контролюючими органами, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2017 № 557 (далі – Порядок) та договору про визнання електронних документів, до якого юридичні особи, самозайняті особи, податкові агенти, контролюючі органи, органи державної влади, органи місцевого самоврядування для набуття статусу суб'єкта електронного документообігу (далі – СЕД) приєднуються на підставі заяви про приєднання до договору про визнання електронних документів (розд. III Порядку).

Відповідно до абзацу першого ст. 19 ПКУ платник податків веде справи, пов'язані зі сплатою податків, особисто або через свого представника. Особиста участь платника податків в податкових відносинах не позбавляє його права мати свого представника, як і участь податкового представника не позбавляє платника податків права на особисту участь у таких відносинах.

Пунктом 48.5 ст. 48 ПКУ визначено, що податкова декларація повинна бути підписана:

- керівником платника податків або уповноваженою особою, а також особою, яка відповідає за ведення бухгалтерського обліку та подання податкової декларації до контролюючого органу. У разі ведення бухгалтерського обліку та подання податкової декларації безпосередньо керівником платника податку така податкова декларація підписується таким керівником.
Достатнім підтвердженням справжності документа податкової звітності є наявність оригіналу підпису уповноваженої особи на документі у паперовій формі або наявність в електронному документі електронного цифрового підпису платника податку (абзац другий п.п. 48.5.1 п. 48.5 ст. 48 ПКУ);
- фізичною особою - платником податків або його представником (п.п. 48.5.2 п. 48.5 ст. 48 ПКУ);
- особою, відповідальною за ведення бухгалтерського обліку та подання податкової декларації згідно із договором про спільну діяльність або угодою про розподіл продукції (п.п. 48.5.3 п. 48.5 ст. 48 ПКУ).

Згідно з п.3 розд. II Порядку платник створює електронні документи у строки та відповідно до порядку, що визначені законодавством для відповідних документів в електронному та паперовому вигляді, із зазначенням всіх обов'язкових реквізитів та з використанням надійного засобу ЕЦП, керуючись цим Порядком, а також Договором (крім фізичних осіб, які не є самозайнятими особами). Створення електронного документа завершується накладанням на нього ЕЦП підписувача (підписувачів), електронної печатки (за наявності), як передбачено для аналогічного документа в паперовому вигляді.

Згідно з п. 11 розд. III Порядку, для надання права підпису електронних документів (крім Заяви про приєднання до Договору) іншим особам, яким делеговано право підпису, платник повідомляє про таких осіб контролюючий орган (визначений відповідно до п. 5 розд. III Порядку) шляхом направлення повідомлення про надання інформації щодо електронного цифрового підпису (далі – Повідомлення) в електронному вигляді за формою згідно з додатком 2 до Порядку.

Пунктом 12 розд. III Порядку встановлено, що до Повідомлення вноситься інформація про підписувача (підписувачів), якому (яким) надається право підпису електронних документів (крім Заяви про приєднання до Договору). На сформоване Повідомлення першими накладаються електронні цифрові підписи (далі – ЕЦП) усіх осіб, включених до Повідомлення, у порядку черговості їх внесення до Повідомлення, після них - ЕЦП підписувача Заяви про приєднання до Договору (керівника) і останньою - електронна печатка (за наявності).

Дія Договору та пов'язаних з ним Повідомлень припиняється за ініціативи підписувача Заяви про приєднання до Договору (керівника), поданої з дотриманням передбаченої пунктом 15 цього розділу процедури, або за наявності однієї з підстав, визначених пунктом 14 розділу III Порядку.